

คุณย่าแพง

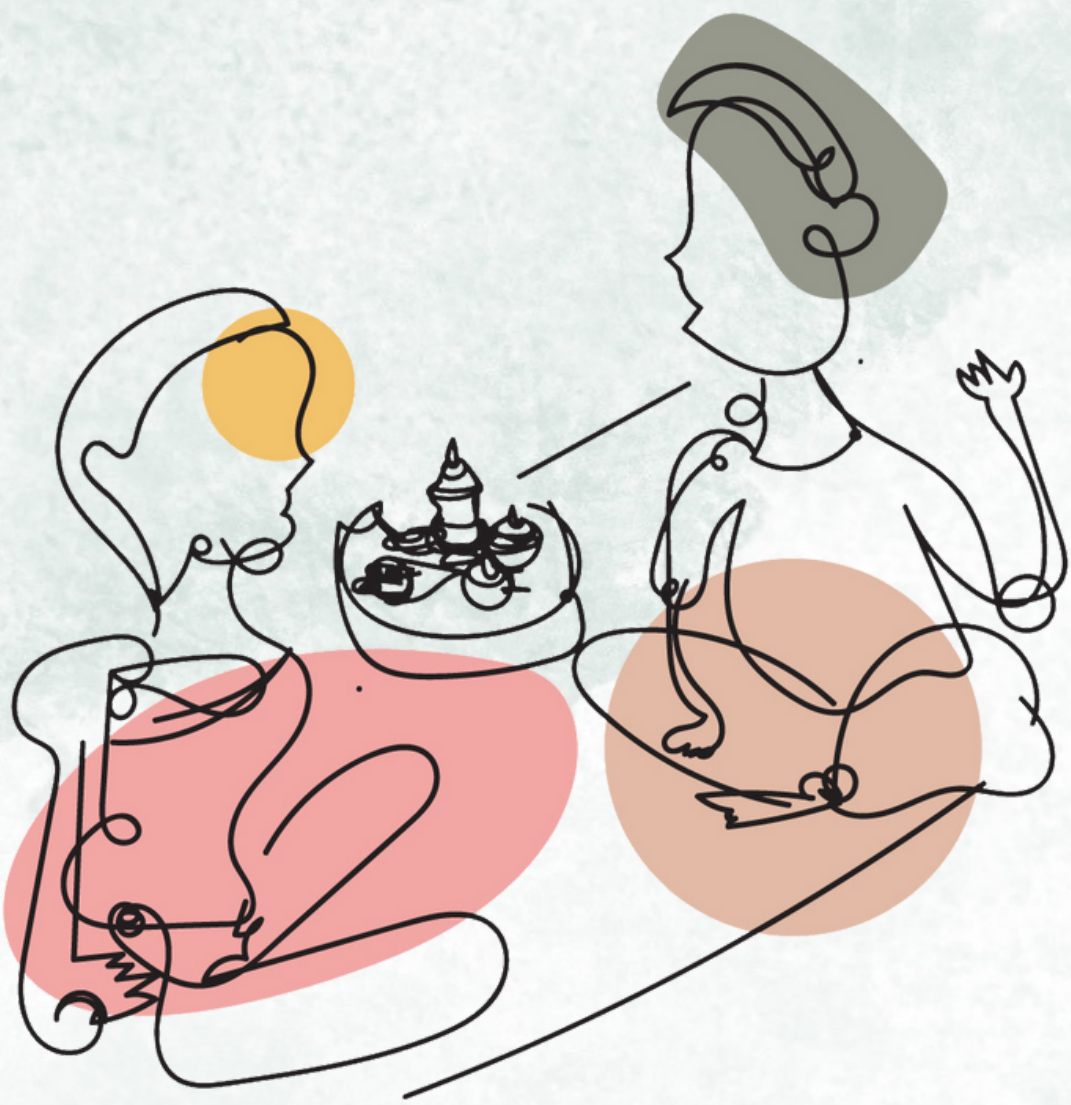
โดย "เจ็ยวหวาน"

พ่อหมอสุขบ้านเดิมอยู่บ้านหม้อ แล้วขายที่ไปอยู่ข้างโบสถ์พราหมณ์ แล้วถูกไล่มาอยู่ถนนใหม่ แล้วหนีรถไฟมาอยู่พาหุรัดนี้ เดี่ยวมันก็ตามแถมมาอีก ได้ยินแถมพูดว่าถนนวรจักรก็ไม่เลว (หาเครื่องอย่างง่าย)

วันหนึ่งห้องเช่าของพ่อหมอมีแขกสุขภาพคนหนึ่ง ที่ทำให้ พ่อหมอกำลัง วุ่นพะสมเครื่องยา ต้องทิ้งแก่นขี้เหล็กใบมะกา ฯลฯ กระจุกกระจายไว้ มาปิดกวาดถูถูจอบ ยกชั้นเขียนหมากรับแขก

“อ้อ เชิญวะ แม่เพิ่งสบายดีหรือ แม่ ฉันจำไม่ได้ มองอยู่เป็นนาน นึกว่าใครที่ไหนมา อ้อ เต็มที่ มันขราลงทุกวัน หูตาไม่ค่อยจะเห็น เชิญรับประทานหมากวะ” หยิบเขียนหมากกับตะบันส่งให้

ที่จริงคุณย่าเพิ่งก็ยังมีฟันเต็มปาก แต่ถ้ามือขวาของพ่อหมอสุขหยิบเขียนหมาก มือซ้ายก็ต้องหยิบตะบัน เพราะฉะนั้น ถ้าใครมารับประทานหมากห้องนี้ ก็เกือบถูกเกณฑ์ให้ฟันหักไม่ว่าสาวว่าแก่

คุณย่าเพิ่งเป็นคนที่จะไม่รังเกียจใครเหม่าว่าแก่ แยกขึ้นไปอยู่บุรีรัมย์ เลี้ยเกือบยี่สิบปี นี่แถมเพิ่งลงมาเห็น บางคอกได้ห้าวัน ที่สุดแถมจะพูด ขอรับ หรือ พะ กับพ่อสุขก็ได้ พูดอย่างง่าย ๆ แคมเป็นคนซื่อ ถ้าใครจะบอกว่าชาวบางคอกเขากินข้าวเหนียวน้ำกะทิกันทุกวันแถมก็เชื่อ

“ข้างเถอะค่า พ่อหมออย่าวุ่นวาย ดิฉันมีมารับประทานบ้างแล้ว” ขยายยามหมากอย่างที่เขานั่งบอเออ เกี้ยวข้าว ออกวางใจเต็มที

“พ่อหมอจำฉันได้ไหมขอรับ ดิฉันเป็นภรรยาเมียของพ่อหมออำบ้านกะแซง ยู่วะ”

พ่อหมอสุขเป็นคนสุขภาพ รู้จักหัวเราะเยาะแต่ที่ควรหัวเราะเยาะ จึงปราศรัยอย่างหัวใจอารีอารอบว่า “จำได้ชิววะ ปู้ดโท้ คนเก่าคนแก่ด้วยกัน พ่ออ้ากับฉันไม่ใช่คนอื่น ลูกศิษย์ครูเดียวกันนะวะ เคยร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมาตั้งแต่อยู่โคราชจนขึ้นไปอยู่บุรีรัมย์ด้วยกัน อ้า”

คุณย่าเพิ่งจะคอยให้พ่อหมอศุขพูดคนเดียวไม่ได้ จะเป็นกิริยาไม่ดีที่ไม่เจรจาปราศรัย จึงรีบตอบขึ้นมากลางคันทว่า

“พ่อ พี่แกก็บ่นถึงอยู่เสมอเหมือนกันคา แต่ย่านมันไกลไปมาลำบากขึ้นทีลงที่มันแสน เมื่อทำข้าวได้มากปีกระนั้น แยกบ่นอยู่ว่าแกจะลงมาคา แต่พี่เอ็งกระผมมีครันเสีย”

พ่อหมอศุข “ฉันก็คิดถึงเสมอ นีร์ถไฟมีแล้ว นึกว่าชะตาขึ้น ทำหมอได้บ้างเล็กน้อย ก็จะไปเยี่ยมสักครั้งหนึ่ง เดียวนี้พ่ออ่าอยู่สบายดีหรือยะ ทำไมไม่ลงมาด้วยเล่า”

คุณย่าเพิ่งร้องไห้โฮ จนโปลิศที่นั่งอยู่ยามในซอกข้างเรือนตกใจวิ่งมาดูที่ประตูห้อง ทำให้คุณย่าเพิ่งสิ้นสติ นึกว่าตำรวจจรูรมาเอาตัว แล้วหน้าตื่นทำท่าจะกระเถิบหนี เด็กลับประดณข้างนั้นร้องตะโกนออกมาว่า

“ฉันกลัวแล้วยะ ทีนี้ฉันไม่กินปลาหลายยะ”

เด็กคนนี้ถูกพ่อหมอตีสั่งสอนลับที่เมื่อแยกไปแล้ว

นายโปลิศเลยกระดาก เลียงไปหัวเราะก๊ากๆ ฝ้ายามอยู่ในที่เก่า

คุณย่าเพิ่ง “แก หึๆ ตายเสียแล้วคา โฮ...”

พ่อหมอศุข “ปู้ดโທးๆ เป็นอะไรเล่ายะ” ตาแดงๆ

คุณย่าเพิ่ง “ออกใช้หัวศีรชะขอรับ โທ่ กรรมของพม อ้ายหนูเล็กก็กำพร้าบิดา พ่อโฮ...”

พ่อหมอศุขเห็นการจะเอิกเกริกมากไปจึงไม่พูดถึงอีก ลุกไปหยิบขันน้ำมาให้คุณย่าเพิ่งล้างหน้าหน้าตา แล้วนั่งนิ่งเพื่อให้สงบความโศกเสียก่อน ทั้งสองคนต่างก็นั่งทำธุระส่วนตัวอยู่หลายมินิต คุณย่าเพิ่งเช็ดหน้าตา พ่อหมอศุขก็มหน้าเอามือปิดพวงลงล่อง

คุณย่าเพิ่ง “ดิฉันไม่ยอมรับประทานน้ำดอกคา ท่านหมออย่าว่านวยเลยพ่อ” หยิบขันส่งคืน

พ่อหมอศุข “ฉันตักมาให้ล้างหน้า”

คุณย่าเพิ่ง “ดิฉันล้างแต่กรูแล้วคา”

พ่อหมอศุขมิได้ต่อล้อต่อเถียง หยิบขันแอบไต่ตู้แล้วนั่งเงยตามเดิม

ประมาณสักสามมินิต เมื่อคุณย่าเพิ่งได้สติขึ้นจึงรับประทานหมากจาก ล่วมแล้วเล่าให้พ่อหมอศุขฟังต่อไปว่า

“กระผมร่ำยาตยาตออีโต้ เมื่อพี่ติดแจะลึนใจ แกล้งไว้ว่าให้มาอยู่กับ
ลุงแพนป่าพวง พี่น้องของแก็ที่กรุงเทพฯ นะ แล้วข้องอกข้องใจยังงี้ก็ แก็
ให้มาเอาท่านหมอเป็นที่พึ่ง ดีฉันลงมาได้ห้าวันๆ นี้แล้วขอรับ ดีฉันมาพัก
อยู่ที่บ้านป่าพวงข้างวัดมหารรรณคา”

พ่อหมอศุข “ได้ย่ะ ที่ตรงฉันแล้วขออย่าได้มีความรังเกียจ จะให้ทำ
อย่างไรก็สิ่งทีเดียวไม่ต้องเกรงใจกันละ ไม่ว่าเวลาไรๆ ฉันกับพ่ออ้ารักกัน
มาก ไม่ใช่ญาติก็เหมือนญาติ คิดถึงบุญคุณของแก็ ที่มา...”

คุณย่าเพ็งรีบปราศรัย “ขอบพระเดชพระคุณพ่อหมอ เอ๊ยท่านหมอ” (ลง
กราบสามลาอย่างรับศีล) “ดีฉันมีค้ะ ดีฉันมาปรึกษาท่านหมอสักอย่างหนึ่ง
คา ท่านหมอช่วยสงเคราะห์ด้วยพ่ะ อย่านึกว่ากระไรเลย นึกว่าเอาดีฉันไว้
ใช้เถอะพ่ะ ดีฉันเป็นคนซื่อๆ ไม่คดโกงดอกขอรับ” วางหน้าอย่างผึ่งผาย
นิดๆ

พ่อหมอศุข “ถ้ารักฉันละอย่าพูดอย่างนั้นเลยย่ะ จะให้ฉันทำอะไรก็บอก
เถิด ฉันเต็มใจที่จะทำให้ทุกอย่าง ฉันอยากแทนคุณพ่ออ้า” ยิ้มกริ่ม

คุณย่าเพ็ง “เจ้าประคูน ท่านช่างกรุณาจริงจริง” พอหยุดสักประเดี๋ยวกี้
พูดต่อไปว่า “ตั้งแต่ฉันปลูกหลองโรงมากับพี่ติด ผัวหาบภรรยาเมียคอน
หนาคา ก็มีเงินเก็บได้ราวสี่ห้าห้าห้าชั่งพ่ะ ได้ทำบุญปลงศพให้พ่อทูนหัวเสีย
บ้าง ยังเหลือเป็นมฤตกให้เจ้าหนูแดงอีกห้าชั่ง (ตรงนี้พี่งราวกับคุณย่าเพ็ง
ปลงศพมีสี่ห้าห้า) กระผมก็ไม่มีทีได้เสียอะไรต่อไปแล้วคา ดีฉันอยากจะ
ต่อทูนยังงี้ๆ ให้พองอกเงยได้รับประทานบ้างขอรับ”

พ่อหมอศุข “ได้ซี้ๆ ฉันจะช่วยแนะนำ กี้...”

คุณย่าเพ็งสอดกลางคั่นตามเคย “ดีฉันเป็นผู้หญิง (คำนี้ดูเหมือนพ่อ
หมอจะไม่ได้สงสัย) เป็นคนโง่ด้วยท่านเจ้าขาไม่ทราบว่าคุณกรุงเทพฯ เขา
หากินอย่างไรคา จนปัญญาพ่ะ” ทำตาปรอยๆ

พ่อหมอศุขทำท่าอย่างผู้รู้ “อ้ายการหากินมันมีมากย่ะ จะคิดล้าระตะ
แถงหวย หรือฝากแบ็งค้ก็ได้ย่ะ แต่ของพรรณนี้มันไม่เที่ยง ย่อมไม่ได้ก้
เสีย เขามักใช้รับจำนำกันมาก แต่เดี๋ยวนี้น่าออกพระราชบัญญัติห้าม
เสียแล้ว อ้า...” คุณย่าเพ็งกำลังจะสอดกลางคั่นขึ้น แต่พ่อหมอศุขชิงพูดเสีย
ว่า “ซ้อทองปะไรย่ะ” เบิ่งหน้าท้าวแบบเป็นที่ถาม

คุณย่าเพิ่ง “กระผมไม่เข้าใจเลยพ่อ ไม่ทราบทราบทางหนือทางใต้ เคย อยู่แต่ไรรู้หา ทันทมอจะอธิการยังงี้ก็สุดแต่จะโปรดเถิดคา” ทำหน้าซื่อ ลั่น คีระชนิดๆ

พ่อหมอสุข “ซื้อทองแหลระย่ะ ดีกว่าอะไรๆ หมด ทุกวันนี้ราคาทองมี แต่ขึ้น ที่ตกนั้นน้อยน้ก ถึงตกไม่กี่วันก็ขึ้นอีก และคงขึ้นมากกว่าตกเสมอ มีทองไว้แหลระย่ะเป็นอย่างไรประเสริฐลระ จะต้องการเมื่อไรก็ขายได้ แลไม่รู้ จักร่อยหรือหรือมัวหมอง ถ้าฉันมีเงิน...”

คุณย่าเพิ่งโดยตั้งใจปราศรัยแท้ “ถ้าท่านเห็นดีๆ ฉันก็นึกว่าดีแหลระคา แต่เงินของเราเห็นจะไม่รู้จักสูญหระขอรบ”

พ่อหมอสุข “อ้ายไม่สูญลึหน้า ถึงเงินไม่อยู่ก็ทองอยู่ในน้ำมือเรานี่นา เราต้องการเงินเมื่อไรก็ได้ ถ้าไม่ต้องการ ก็เก็บกำไรขายที่ลระบาทสอง บาทก็พอ”

คุณย่าเพิ่ง “ถ้าดีฉันจะเลิก แลจะขายเอาคืนเมื่อไหร่ๆ ก็ได้หระพ่อ” ที่สงลัย

พ่อหมอสุข “ถูกลระย่ะ ถ้าทองถูกรเราหนึ่งไว้แล้วกัน เมื่อเห็นได้กำไรเมื่อ ไດจึงขาย จริงไหมลระย่ะ”

คุณย่าเพิ่ง “พ... ท่านหมอได้โปรดซื้ออย่างอื่น ที่ขายได้กำไรเสมอไม่มี ขาดทุนไม่ได้หรือคา” หน้าตื้นชนิดๆ

พ่อหมอสุข “เรื่องนั้นใครๆ ก็สัญญาไม่ได้ย่ะ ธรรมดาซื้อขายไม่ได้ กำไรก็คงขาดทุน เราซื้อขายก็เพราะหวังหากำไร แต่ทางขาดทุนก็ต้องมีบ้าง เหมือนกัน ถูกลระย่ะ”

คุณย่าเพิ่ง “ดีฉันมีอยู่เท่านี้ทั้งเนื้อทั้งตัว ที่พึ่งก็ไม่มีแล้วคา พี่ติดแก็ก ตายเสียแล้ว จะไปให้หมดตัวเข้าไปอย่างไรได้” เสียงลั่นหน้าตื้นเข้าอีกนิต หน้อย

พ่อหมอสุข “ไม่เป็นไรดอกย่ะ เชื่อฉันเถอะ คงไม่ขาดทุนเป็นแน่ ซื้อ ทองเป็นดีกว่าซื้ออะไรๆ หมด ผากบั้งค์ก็ได้หน้อยน้ก แลแล้วบั้งค์มันลั้ม หรือฝรั่งโคงจะว่ากระไร”

คุณย่าเพิ่ง “ถ้ายังงั้น เห็นจะวางใจได้ลระหนาคา” ที่ยังไม่แนใจ

พ่อหมอกุข “ยะ เป็นวางใจได้ที่เดียว จันก็ซื้อให้ภรรยาจันบ้าง เหมือนกันแหละ ถ้าเห็นท่าว่าจะขาดทุนจันจะซื้อทำไม อย่าวิตกเลย ยะ”

คุณย่าเพ็ง “เจ้าประคูน พระเดชพระคุณที่สุด (กราบอีก) ยังจัน ดีจันลาค่อนคา ดีจันจะไปเอาเงินมามอบให้ท่านหมอช่วยซื้อคา ดีจัน ไหว้” แล้วก็หีบย่ามหมากออกประตู

คุณย่าเพ็งก็นำเงินห้าชั่งมามอบให้พ่อหมอกุข พ่อหมอกุขจึงซื้อ ทองใบราคาสามสิบห้าหน้าก มอบให้คุณย่าเพ็งเก็บไว้

รุ่งขึ้นอีกวันหนึ่ง คุณย่าเพ็งย่างเข้าประตูห้องพ่อหมอกุขแต่เข้า และนั่งคอยอยู่นานกว่าพ่อหมอกุขจะตื่นนอน

พ่อหมอกุข “อ้อ แม่เพ็งหรือยะ เชิญๆ ไปไหนมายะ วันนี้จันตื่น สายไปหน่อย”

คุณย่าเพ็ง “เปล่าคา กระผมนอนไม่หลับคืนยังรุ่งมันกระปึกกระ ป่วนถึงเรื่องเงิน ใจวับๆ หวามๆ ยะ ดีจันอยากมาใคร่ถามดูให้รับ ทราบ พอเป็นการเข้าใจสักหน่อย” สีหน้าไม่สู้สบาย

พ่อหมอกุข “อ้าว ไม่เข้าใจอะไรเล่าแม่เพ็งๆ ให้เงินจัน 400 บาท”

คุณย่าเพ็ง “ดีจันให้ท่านห้าชั่งยะ” คำนินิตๆ

พ่อหมอกุข “นั่นละยะ ห้าชั่งมันก็สี่ร้อยบาท ลูกไหมเล่ายะ”

คุณย่าเพ็ง “คา อะ...ห้าชั่งคา” ยืนคำ

พ่อหมอกุข “ยะ ห้าชั่ง แล้วจันซื้อทองราคาสามสิบห้าหน้ากให้แม่ เพ็งเป็นทองหนัก 11 บาท สลึงเพ็งกับ 2 หุน”

คุณย่าเพ็ง “รับประทานโทษ ดีจันไม่เข้าใจขอรับ ดีจันมันโง่แท้ๆ พ..ท่านหมอต้องเอ็นดู” ยิ้มแห้งๆ

พ่อหมอกุข “ทองเดี๋ยวนี้นักบาทหนึ่ง เป็นราคาเงินสามสิบห้าบาท หนายะ”

“คา สามสิบห้าบาท”

“แล้วแม่เพิ่งมีเงิน 400 บาท เอ๊ย มี ห้าชั่ง ซื้อทอง 11 บาท สลิง
เฟื้อง 2 หุน

“ทองของใครคะ”

“ทองร้านคุณแม่กลิ่นตลาดน้อยค่ะ”

“คุณแม่กลิ่นฉันไม่รู้จักคะ”

“ไม่เป็นไรดอกค่ะ เขาไม่โกง แล้วฉันเป็นคนซื้อให้นี่”

“คะ ท่านหมอบใจดวงลาก็ไม่เป็นไร แต่คุณแม่กลิ่นกับกระผมไม่รู้จัก
กันคะ ดีฉันก็ร้อนใจ ไม่เข้าอกเข้าใจคะ ดีฉันเป็นคนนอกไม่รู้จักอะไร
พ่อ” หน้าพาซื้อ

“อย่าเป็นห่วงเป็นใยเลยนะคะ ไร่ไร่แก่ฉัน ถ้าทองขึ้นราคา สมควร
จะขายเอากำไรได้เมื่อใด ฉันจะบอกให้ทราบ เย็นใจเสียเถอะค่ะ”

“ถ้าอย่างนั้นเห็นจะไม่เสียเปรียบหนาคะ”

“ไม่เป็นไรหรือค่ะ”

“เงินก็เห็นจะไม่ขาดทุนนะคะ”

“ไม่ขาดค่ะ ฉันเชื่อว่าคงมีกำไรยั้งคำ แต่ขอให้สะดวกใจคอยก่อนเถิด
อย่าฝึกไฝ่หนัก ลืมๆ เสียก็แล้วกันค่ะ”

“คะ ดีฉันค่อยเบาใจหน่อยคะ มาควนท่านหมอบมากแล้วละ เจ้า
ประคุณ ดีฉันลาก่อนค่ะดีฉันไหว้”

“เชิญค่ะ ไหว้พระ อย่าเป็นทุกข์เลยนะคะ”

“คะ” ออกประตูเรือนไป

รุ่งขึ้นพ่อหอคุขจะมีธุระไปเยี่ยมไข้ พอรับประทานอาหารเช้าแล้ว จะ
แต่งตัวไป คุณย่าเพิ่งก็มาถึง

“อ้อ เขิญย่ะ ยังไง มีธุระอะไรหรือย่ะ” เร่งร้อนหนักๆ

“เปล่าคะ ดีฉันไหว ท่านหอคุขจะมีธุระไป”

“เปล่าย่ะ ฉันจะไปเยี่ยมเขาหน่อย ไม่สู้รีบร้อนนัก เขิญรับประทาน
หมากย่ะแม่เพิ่ง” ปากปราศรัยแต่ใจร้อน

“สามสิบสี่คะ” หน้าตื่น

“ไครย่ะ”

“ทองพ่ะ วันนี้ลงราคาเป็นสามสิบสี่”

พ่อหอคุขยิ้ม “ไม่เป็นไรหรือคะ อย่าเพิ่งตกใจ มันก็ขึ้นๆ ลงๆ
อย่างนั้น ประเดี๋ยวก็จะมีขึ้นอีก”

“คะ เขาบอกดีฉันว่าดีฉันขาดทุนสิบ สิบเบ็ดบาททสลึงเฟื้องกว่าคะ
ขาดทุนวันหนึ่งๆ เท่านี้มีเต็มทีหรือพ่ะ” หน้าซีด

“ก็จริงหรือคะ แต่มิใช่เราจะขายของเราเดี๋ยวนี้เมื่อไร ต่อราคามันขึ้น
สูงจุใจเราเมื่อไรเราจึงจะขาย ถ้าถึงเวลาฉันจะบอกให้ อย่างกลัว แม่เพิ่งไม่
ต้องตกอกตกใจ เฉยๆ เถอะย่ะ ทำเป็นทองไม่รู้ร้อน ไม่คิดถึงมันเสียก็
แล้วกัน...”

“ทองไม่ร้อนคา เมื่อไหร่มันจะขึ้น คา”

“นี่แหละมันก็บอกไม่ได้ ฉันบอกแต่ว่าอย่าเป็นทุกข์เป็นร้อนไปเลย ทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นเสียเถิด” ออกเคื่องๆ นิดหน่อย

“พ่ะ ที่นี้ผมจะทำใจเย็นละพ่ะ โดยไม่เข้าอกเข้าใจ ต้องมากวนท่านเสมอ ท่านจะรีบไปดีฉันไหว้ขอรับ” หยิบยามหมากเห็นบับนั้นเอวออกประตูไป พ่อหมอกุศย์ดีใจราวกับใครมาปลดทุกข์ไปจากอก

วันรุ่งขึ้นเป็นวันพระ พ่อหมอกุศย์เคยจำศีลภาวนา แต่วันนั้นเสียพิธี พอตื่นเช้า ทำวัตรเสร็จแล้ว ลุกออกมารับประทานข้าว เพื่อให้ห่างเพลสักหน่อย เพราะจะไม่รับประทานข้าวเย็นอีก ก็พบคุณย่าเพิ่งมานั่งคอยอยู่ข้างประตูแล้ว

“ดีฉันไหว้คา” หน้าสลดไม่พูดประการใด

“อ้าว มีธุระอะไรเล่าละ เรื่องทองละคระมัง” พ่อหมอกุศย์ทลายไม่ผิด เพราะคุณย่าเพิ่งตอบว่า

“ขอรับ มันซำร้ายลงไปอีกคา เขาบอกว่าสามสิบสามแล้วละพ่ะ ถ้าอย่างนั้นดีฉันเข้าเนือยี่สิบสามบาทกว่า ดีฉันคงไม่รอดคราวนี้ละคา” ดูท่าเคื่องพ่อหมอกุศย์ที่หลอกให้ขาดทุน

“ก็แม่เพิ่งยังไม่ขายนี้ จะไปทุกข์อะไรเล่า”

“ก็ถ้าดีฉันขาย ดีฉันจะไม่ขาดทุนหรือคา”

“ก็แม่ละซี...”

“นั่นประไรเล่า ดีฉันรู้อยู่นี้คา” ทำท่าฉลาด

“ถ้าแม่เพิ่งไม่พอใจจะเอาเงินคืนก็ได้ ฉันจะรับซื้อไว้เอง จะได้หายกวนอกกวนใจแม่เพิ่ง” ว่าแล้วก็ลุกไปหยิบเงินในกำปิ่นมาให้ห้าชั่ง

“นี่ยะ เงินของแม่เพิ่งห้าชั่ง รับประทานทองคืนมาให้ฉันๆ เสียใจที่ทำให้แม่เพิ่งกระวนกระวายใจ แต่นั่นแหละ ถ้ามีโอกาสที่จะช่วยสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ ฉันก็ยินดีที่จะช่วย” พ่อหมอกุศย์ทำอย่างซื่อความรำคาญ เพราะวันนี้ก็เป็นวันพระ

พอคุณย่าเพิ่งรับเงินห้าชั่งไปแล้ว ก็มอบทองคำ 11 บาทสลึงเฟื้องกับ 2 หุน มาให้แก่คนของพ่อหมอศุขที่ตามไปด้วย แต่ในการรับซื้อนี้ พ่อหมอศุขหาได้บอกให้คุณย่าเพิ่งเข้าใจว่า แยกเข้าเนื้อแดงๆ ถึง 23 บาทเศษไม่ เพราะในเวลาซื้อนั้น ทองถูกลงไปกว่าราคาเดิม เป็นทองหนักแลกให้เงินห้าชั่งเต็ม

ต่อมาอีกสักสองอาทิตย์ ราคาทองขึ้นเป็นสามสิบห้าอย่างเดิม คุณย่าเพิ่งจึงไปหาหมอศุขอีก แต่ไปเวลาบ่าย บางทีตอนเช้าจะแข็งใจในการที่จะแบกหน้าไปอยู่

พ่อหมอศุข “สบายหรือยัง มีกิจอะไรอีกเล่าแม่เพิ่ง หมู่นี้หายไปหลายวัน” ชั่งกะต่ายปราศรัย

“ท่านหมออย่าเก็บทองนั้นอยู่หรือคะ ฉันอยากจะรับประทานซื้อคืนอีกจะได้ไหมคะ” หน้าเฉยตาเฉย

พ่อหมอศุขท่าจะเคืองๆ แต่สู้ทำยิ้มไว้ตามนิสัยของคนใจดี “ได้ซีโยะ เดี่ยวฉันจะดูก่อนว่าเดี๋ยวนี้ราคาก็หนัก” ลุกไปถามช่างทองข้างบ้าน

“โยะ ขึ้นไปสามสิบห้าอย่างเดิมแล้วโยะ พอดีกับเงินเก่าที่เดี๋ยว”

“เมื่อนายหมอซื้อดีฉันน่ะ ราคาสามสิบสามหนักไม่ใช่หรือคะ ดีฉันอยากจะซื้อราคาที่ดีฉันขายพ่ะ” วางหน้าอย่างรู้คิด

“ไม่ใช่โยะ แม่เพิ่ง ฉันซื้อแม่เพิ่งราคาสามสิบห้า...”

“แต่เวลานั้นราคาสามสิบสามคะ นายจำไม่ได้หรือคะ กระผมมาบอกนายยังงี้อาคา”

“วันนั้นเหมือนกันและโยะ ฉันกลับขาดทุนเข้าไป”

“แต่ให้ดีฉันสามสิบสามหนักไม่ได้หรือคะ” พุดดี้อๆ

“เห็นจะไม่ได้โยะแม่เพิ่ง ฉันก็ไม่ใช่เศรษฐีน่ะโยะ อีกอย่างหนึ่งนี่ก็เป็นการซื้อการขาย ไม่ใช่ให้ปันกันเปล่าๆ เดี่ยวนี้ทองก็มีแต่จะขึ้นละโยะ”

“ก็ทำไมท่านหมอให้ฉันขายเสียล่าคะ ดีฉันก็ได้บอกแล้วว่าดีฉันโง่หาคา” ที่ต่อว่า

พ่อหมอศุขหมดแต้มพุด แกตั้ง กลัวจะขาดทุน มาเวนขายให้พ่อหมอศุข
ซื้อ บัดนี้กลับมีหน้าว่าพ่อหมอศุขให้ขาย

“แต่เนี่ยแหละ แม่เพ็งยะ แม่เพ็งก็ไม่ขาดทุนอะไร ถ้าเอาเงินให้ฉันสิร้อย
เอี้ยห้าซ่ง ฉันก็จะให้ทองใบ 11 บาทสลึงเฟื้อง 2 หุนเท่าเก๋า ที่ฉันให้นี้
ก็โดยเอื้อเฟื้อต่อกัน เพราะพ่ออ่ากับฉันเป็นเพื่อนรักกัน ถ้าเป็นคนอื่น
แม่เพ็งนึกว่าฉันจะขายหรือ ทองกำลังขึ้นราคา ฉันจะเก็บไว้ขายเอาค่าไรไม่
ดีหรือยะ” ยกบุญขอบคุณ

“แต่ดีฉันไม่เห็นจะทำไม่ดีฉันถึงจะขาดทุน ซื้อถึงสามสิบห้าหน้ากคา
เมื่อวานขึ้นนี้ที่ตีฉันขายคา ทองก็เท่ากันคา ถ้าเป็นทองอื่นดีฉันก็ไม่ว่า
คา” พุดอย่างไม่ยอมเสียเปรียบ

“ก็ฉันอธิบายให้เข้าใจ แม่เพ็งก็เข้าใจฉันบ้าง ฉันให้ไม่ได้ ฉันก็จน
ใจ เมื่อซื้อขาดทุนชั้นหนึ่งแล้ว นี่ยังจะให้ฉันขาดทุนซ้ำอีก ถ้าจะรับ
ประทานสามสิบห้าหน้ากเท่าเดิมละก็ได้ ต่ำกว่านั้นไม่ได้ ฉันไม่มีเงินสำหรับ
ทิ้ง” ออกโกรธๆ

“ถ้าไม่ได้สามสิบสามหน้ากดีฉันก็ไม่ซื้อคา ดีฉันก็ไม่มีเงินสำหรับขาดทุน
คา” ไม่เข้าใจอย่างดื้อๆ

“ถ้าอย่างนั้นฉันก็ขายให้ไม่ได้ยะ”

คุณย่าเพ็งโกรธสะบัดแขนลาไปโดยมิได้สารุเช่นเคย

เมื่อหมอศุขตั้งใจจะทำคุณแอก่หญิงหม้ายของเพื่อนรักกันสนิท แต่กลับ
มาเป็นบุชาโทษไปเช่นนี้ ก็จำเป็นอยู่เอง ที่จะเกิดความเดือดเนื้อร้อนใจ
วันนั้นเลยไม่ได้ดำยาที่ผสมไว้ก่อนนั้น เพราะพิษไม่ดีเสียแล้ว

ราคาทองก็ขึ้นไปอีก ในอาทิตย์เดียวขึ้นเป็นถึงสามสิบหกสลึง
ฝ่ายคุณย่าเพ็งนั้นเข้าใจแล้วว่าพ่อหมอศุขเบียดบังจะกินกำไร มืออย่างหรือ
เมื่อซื้อไปราคาสามสิบสาม เมื่อมาขายจะขายราคาสามสิบห้า ถึงคุณย่า
เพ็งจะเป็นคนบ้านนอกก็จริง แต่ไม่ใช่ชนิดที่จะให้คนบางกอกหลอกกิน
ได้ง่ายๆ และทองนี้ที่จริงคุณย่าเพ็งก็ได้ซื้อก่อน เพราะฉะนั้นควรเป็นของ
คุณย่าเพ็งวันยังค่ำ พ่อศุขจะทำมาตบตาเล่นสดๆ จะนี่ เป็นอันที่คุณย่า
เพ็งจะยอมให้ไม่ได้อยู่เอง ถ้าอย่างไรรักจะต้องถึงโรงศาล เพราะคุณย่าเพ็ง
ก็มีที่ปรึกษาเป็นชาวบางกอกอยู่คนหนึ่ง ผู้ให้ความคิดเหล่านี้แก่คุณย่าเพ็ง
จะไปวันกลั้วอะไร เพราะฉะนั้นรุ่งขึ้นคุณย่าเพ็งจึงตรงไปบ้านพ่อหมอศุข
ตั้งใจจะดักคอให้สารภาพผิดจงได้

“ดีฉันมาหาขายหมอลาคา ดีฉันไหว” นั่งพับเพียบลง

“มีธุระอะไรคะ หรือมาด้วยของอีก” ดักคอ

“คา ทองของดีฉันซื้คา อื่นก็ไม่มีธุระอะไรคะ” ค้อนให้ก็เป็น

“ยู่ เดียวนี้ขึ้นเป็นสามสิบหกบาทสองสลึงแล้วย่า ถ้าแม่เพิ่งเอาไว้ปานนี้ จะได้มีกำไรราวสิบเจ็ดสิบแปดบาททแล้วหรือ” ประชด

“ก็ใครให้ดีฉันขายลาคา” คอยตอบแต่ไม่ได้ตอบ แล้วก็พูดต่อไปว่า “เอาเถอะคา ถึงสามสิบห้าดีฉันก็ไม่ว่า ดีฉันจะซื้อให้ได้ละคา ที่จริงก็ควรเป็นสามสิบสามคา แต่ช่างเถอะคา” พูดหน้าเฉยตาเฉย

“เห็นจะไม่ได้ยู่ แม่เพิ่ง เมื่อเวลานั้นราคาสามสิบห้า ฉันบอกให้ซื้อก็ ไม่ซื้อ เดียวนี้มันขึ้นถึงสามสิบหกสองสลึงจะไปซื้อที่ไหนมาให้ได้ แม่เพิ่งก็ ควรจะเข้าใจบ้าง”

“ดีฉันขอลามท่านหมอลักคำหนึ่งได้ไหมคะ”

“พันคำก็ได้ยู่” หน้าบึ้ง

“คำเดียวแหละคะ ว่าทองนั้นท่านหมอลายแล้วหรือยังอยู่คะ” เบิ่งหน้า คอยตอบ

“เรื่องนั้นไม่เห็นประหลาดอะไรนี่ยู่”

“นั่นแหละคะ ว่าขายแล้วหรือยังคะ” ซัก

“ยู่ แต่...” อ้าอึ้ง

“ทองนี้ควรเป็นของใครคะ”

“เป็นของฉันซื้ยู่”

“อ้อ ยังงั้นหรือคะ” ทำกุ่มกุ่ม

“ยังงั้นซื้ยู่ แหน่ละ”

“ท่านหมอมองจะเอาไว้เจียวหรือคะ”

“ไม่ต้องสงสัยย่ะ ของฉันๆ ก็ต้องเก็บไว้” เสียงโกธร

“ถ้าฉันให้สามสิบห้าหน้าก จะไม่ให้ฉันเจียวหรือคะ”

“ฉันสนใจ เมื่อฉันรับจากแม่เพียง ฉันก็ขาดทุนเนื้อแดงๆ เข้าไป 23 บาทเศษแล้ว”

คุณย่าเพียงยิ้มเยาะ เป็นที่ว่าพ่อหมอกุขว่าคุณย่าเพียงโง่ ไม่รู้เท่าบ้างเลย พ่อหมอกุขพูดต่อไปว่า

“แล้วเมื่อแม่เพียงจะกลับมาให้ฉันขายคืน ให้แต่เพียงสามสิบสามหน้าก ถ้าฉันขายให้ตามใจฉันก็จะขาดทุนเข้าไปอีก 23 บาทเศษ รวมทั้งเก่าเป็น 46 บาทเศษ”

คุณย่าเพียงก็ไม่คัดค้านแต่ยิ้มเยาะอยู่อย่างเดิม บางทีก็ปลงอนิจจังกลุ่มในใจ พ่อหมอกุขได้โอกาสก็เลยอธิบายเรื่อย

“ในครั้งแรกฉันก็พอจะขาดทุนให้ได้ 23 บาท เพื่อจะให้แม่เพียงหายความร้อใจ ฉันกับพ่ออ่าก็ได้เคยอุปถัมภ์กันมามาก แต่คราวที่สองฉันแลเห็นไม่ได้ว่า ทำไมอยู่ดีๆ ฉันจึงจะเอาเงินไปให้แม่เพียง 23 บาท ขาวๆ โดยไม่เป็นบุญคุณติด”

“อกข้าแตก นี่นายมาให้ฉันเมื่อไรคะ หรือดีฉันมาออกปากขอนายเมื่อไรคะ” โกรธ

“ย่ะ แม่เพียงที่ไหนจะเข้าใจ ฉันก็รู้อยู่แล้วว่าไม่ควรพูด แต่เอาเถอะ ฉันก็ไม่ได้ทำให้แม่เพียงเข้าเนื้ออะไร ถึงไม่ได้ทำให้ได้กำไรก็จริง แต่แม่เพียงให้ฉันมาทำอะไร ฉันก็คิดให้ไปเท่านั้น ที่จะมาซื้อให้ฉันขาดทุนให้แม่เพียงอีกสิบหกสิบเจ็ดบาทนี้ไม่ได้ละย่ะ แม่เพียงจะว่าอะไรก็ว่าเถอะ” พ้นไม่

“ท่านหมอมองเห็นดีฉันเป็นผู้หญิงไม่รู้จักสีสา จะมาว่าดีฉันต่างๆ นาๆ นี้คะ ดีฉันไม่ได้คิดโกงนายคะ ของๆ ดีฉันๆ จะขอคืน นายจะเก็บไว้แล้วพูดชักโน่นชักนี่กลบไม่ได้คะ นายเข้าใจว่าดีฉันลึนคิดเจียวหรือคะ ดีฉันรู้จักหมอกความคะ ดีฉันไม่ยอมให้เพื่อนของพี่ทำแก่ฉันอย่างนี้คะ นายคิดผิดคะ” ตีฝีปาก

พ่อหมอสุขโกรธใหญ่ พุดเสียงแข็ง “ถูกละๆ จันคิดผิด ถ้าคิดถูกที่ไหน จะคบแม่เพ็ง” (โกรธใหญ่) “ตั้งแต่นี้ต่อไปขออย่าได้มาเหยียบห้องจันอีกเลย จันจะได้ไม่คิดผิดอีก จะไปหาหมอความขึ้นโรงขึ้นศาลที่ไหนก็ตามใจเถอะย่ะ”

พ่อหมอสุขหน้าแดงใจเต็นตึกๆ ตั้งแต่มาเหยียบโลกยังไม่เคยหัวเสียถึงเพียงนี้เลย เคยได้รับความสรรเสริญจากเพื่อนบ้านอยู่เสมอว่าเป็นคนใจดีใจเย็น สุภาพเรียบร้อย ใจเป็นพระ ฯลฯ คราวนี้กระไรมาเกิดโทษจนรังตัวไว้ไม่อยู่

คุณย่าเพ็งก็เจ็บหายไปตั้งแต่วันนั้น บางทีจะกำลังเที่ยวหาหมอความอยู่ พ่อหมอสุขเลยขายทองฟาดเคราะห์ ได้กำไร 17 บาท สลิงเพ็อง 6 อัฐ จึงเป็นที่สุดของเรื่องคุณย่าเพ็ง

(ลงพิมพ์ครั้งแรกในหนังสือรายเดือนลักขวิทยา เล่มที่ 2 ตอนที่ 1 ฉบับเดือน กรกฎาคม ร.ศ. 120)